

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžf/42/2016
Identifikačné číslo spisu: 3015200507
Dátum vydania rozhodnutia: 13.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3015200507.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu Mgr. Petra Melichera a JUDr. Kataríny Benzovej v právnej veci žalobcu: SLOV TAIN, s.r.o., so sídlom Košovská cesta 23, Prievidza, IČO: 36 333 131, zastúpeného JUDr. Martinom Dianiškom, advokátom so sídlom Slnecná 42, Banská Bystrica, proti žalovanému: Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, Regulačná rada, so sídlom Bajkalská 27, Bratislava, zastúpenému JUDr. Milošom Kvasňovským, advokátom so sídlom Dunajská 32, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 06/32860/15/RR z 11. mája 2015, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/27/2015-47 zo dňa 1. decembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/27/2015-47 zo dňa 1. decembra 2015 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. 06/32860/15/RR z 11. mája 2015 z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia v sume 1.582,07 Eur a náhradu iných trov konania v sume 140 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Rozsudkom č. k. 11S/27/2015-47 zo dňa 1. decembra 2015 Krajský súd v Trenčíne podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 06/32860/15/RR z 11. mája 2015, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 1655/2012/E-OZ z 2. októbra 2012, ktorý rozhodol tak, že pre žalobcu ako regulovaný subjekt schválil pre rok 2012 pevnú cenu elektriny pre stanovenie doplatku vo výške 119,11 €/MWh vyrobenej zo slnečnej energie v zariadení výrobcu elektriny FtE Prievidza 2758 s celkovým inštalovaným výkonom 12 kW, umiestnenom na streche objektu, na pozemku parc. č. 1327/39 v k. ú. Prievidza.

V odôvodnení preskúmaného rozhodnutia žalovaný poukázal na to, že pevná cena elektriny pre stanovenie doplatku pre FtE Prievidza bola schválená podľa § 11a ods. 1 písm. b) vyhlášky Úradu pre

reguláciu sieťových odvetví č. 225/2011 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia v elektroenergetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 225/2011 Z. z.“), nakoľko zariadenie výrobcu elektriny bolo uvedené do prevádzky 2. júla 2012. Ako čas uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky bol v súlade s § 2 ods. 3 písm. e) zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 309/2009 Z. z.“) stanovený dátum úspešného vykonania funkčnej skúšky, pričom žalovaný dospel k záveru, že dňom úspešného vykonania funkčnej skúšky je dátum podpísania protokolu o vykonaní funkčnej skúšky, a nie samotný fyzický výkon vykonania funkčných skúšok.

Žalovaný vydal preskúmané rozhodnutie (č. 06/32860/15/RR z 11. mája 2015) opätovne potom, ako bolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky zrušené jeho pôvodné rozhodnutie vydané v prejednávanej veci. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 4Sžf 73/2014 zo 17. februára 2015 zmenil rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/86/2013-64 zo 7. mája 2014 tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného č. 03/32860/13/RR z 22. januára 2013 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Rozhodnutím č. 03/32860/13/RR z 22. januára 2013 žalovaný potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 1655/2012/E-OZ z 2. októbra 2012.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 4Sžf 73/2014 zo 17. februára 2015 poukázal na pochybenie žalovaného, ktorého administratívny spis neobsahoval prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy upravujúci spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky, ktorý mal byť vydaný v zmysle zmocňovacieho ustanovenia § 5 ods. 4 poslednej vety zákona č. 309/2009 Z. z. Zároveň poukázal i na nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného, keďže žalovaný nevyhodnotil obsah ustanovení prevádzkového poriadku upravujúci spôsob vykonania funkčnej skúšky vo väzbe na právnu úpravu v § 2 ods. 3 písm. e) zákona č. 309/2009 Z. z.

Krajský súd v Trenčíne v odôvodnení rozsudku (č. k. 11S/27/2015-47 zo dňa 1. decembra 2015) poukázal na to, že žalovaný po zrušení jeho rozhodnutia najvyšším súdom doplnil administratívny spis o rozhodnutie ÚRSO č. 0160/2010/E-PP zo 6. decembra 2010, ktorým bol schválený „Prevádzkový poriadok“, ako i o rozhodnutie ÚRSO č. 0165/2011/E-PP z 21. februára 2011, ktorým bola schválená zmena prevádzkového poriadku. V čase vykonania funkčnej skúšky prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy (Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s.) neobsahoval ustanovenia, ktoré by upravovali priebeh funkčnej skúšky. Spoločnosť Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s. zverejnila na svojom webovom sídle usmernenie, aké náležitosti musí regulovaný subjekt predložiť, aby mohla byť elektrárňou s výrobou elektriny z obnoviteľných zdrojov pripojená do distribučnej sústavy spoločnosti Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s. Proces pripojenia sa skladá z troch častí: a) funkčná skúška, b) preberacie konanie, c) kolaudačné konanie, ktoré vykonáva stavebný úrad. O úspešnosti funkčných skúšok bude žiadateľovi vydaný písomný protokol s uvedením výsledku. Ak funkčné skúšky nebudú úspešné, bude vyhotovený písomný protokol s výsledkom o neúspešnosti skúšky a žiadateľ musí v tomto prípade opätovne písomne požiadať o ich opakované vykonanie.

Krajský súd poukázal na to, že protokol o funkčnej skúške pripojenia zariadenia výrobcu elektriny do sústavy Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s. v bodoch 5 až 12 stanovuje jednotlivé typy kontrol s kolónkami pre záverečný výsledok kontroly, meno a priezvisko, titul pracovníka s dátumom a podpisom. Bod 13 stanovuje dátum ukončenia funkčnej skúšky (platnosť protokolu) dátumom a podpisom. V danom prípade jednotlivé čiastkové kontroly boli vykonané s výsledkom vyhoveli dňa 27., 26. a 28. júna 2012 (bod 5, 6, 10 a 12). Podľa bodu 13 funkčná skúška bola ukončená 2. júla 2012.

Právny rámec funkčnej skúšky stanovuje § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z., z ktorého podľa krajského súdu vyplýva, že prevádzkovateľ distribučnej sústavy má povinnosť vykonať funkčnú skúšku do 30 dní od doručenia žiadosti výrobcu elektriny a ak zariadenie výrobcu elektriny spĺňa technické podmienky na pripojenie do sústavy, prevádzkovateľ vydá výrobcovi elektriny doklad o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky, pričom spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky určí prevádzkový

poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy. Z uvedeného ustanovenia v spojení s § 2 ods. 3 písm. e) citovaného zákona vyplýva, že funkčná skúška je súhrn opatrení prevádzkovateľa distribučnej sústavy, ktorými preskúma, či zariadenie výrobcu elektriny spĺňa technické podmienky na pripojenie do sústavy, pritom je v právomoci prevádzkovateľa distribučnej sústavy určiť spôsob a podmienky jej vykonania. V čase vykonania funkčnej skúšky u žalobcu prevádzkový poriadok neupravoval spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky, prevádzkovateľ si tento spôsob a podmienky určil usmernením pre vykonanie funkčnej skúšky, zverejneným na jeho webovej stránke. Z tohto usmernenia vyplýva, že k vykonaniu funkčnej skúšky nebolo potrebné len preskúmať samotné zariadenie z technického hľadiska, ale bolo potrebné preskúmať aj predložené listinné dôkazy, a to schválený realizačný projekt stavby, zmluvu o pripojení, zmluvu o dodávke a distribúcii pri vzniku nového odborného miesta a miestne prevádzkové predpisy pre elektráraň.

Podľa názoru krajského súdu súčasťou funkčnej skúšky je nielen posudzovanie jednotlivých technických parametrov priamo na zariadení, ale aj posudzovanie listín predložených žiadateľom ohľadom týchto parametrov a skontrolovanie samotných technických výstupov z jednotlivých kontrol (z interných materiálov prevádzkovateľa), aby bolo možné do protokolu, ktorý je len dokladom o vykonaní funkčnej skúšky, uviesť záverečný výsledok kontroly. Táto administratívna časť kontroly všetkých získaných listinných dôkazov je taktiež kontrolou technických podmienok v zmysle § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z., t. j. je funkčnou skúškou. Ak príslušný pracovník prevádzkovateľa distribučnej sústavy neobjaví chybu v technických podkladoch, v samotných výstupoch z týchto kontrol a taktiež ani v dokladoch, ktoré predložil žiadateľ, potrebných na úspešné vykonanie funkčnej skúšky a protokol ako doklad o jej úspešnom vykonaní podpíše, týmto momentom je funkčná skúška ukončená, pričom prevádzkovateľ distribučnej sústavy tento moment zhmotnil v protokole pod bodom 13. V tomto bode jednoznačne uviedol, že je to dátum ukončenia funkčnej skúšky. Nejedná sa pritom o dátum vydania dokladu (protokolu) o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky, ale dátum jej ukončenia. Doklad o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky, t. j. protokol musí byť vydaný do 10-ich dní od jej vykonania, teda v prejednávanom prípade do 10-ich dní od 2. júla 2012. Krajský súd sa nestotožnil s názorom žalobcu, že dátum 2. júla 2012 určuje dátum vydania dokladu o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky ako listinného dôkazu o jej vykonaní.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu včas odvolanie a navrhol, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie správneho orgánu zrušil a vec vrátil žalovanému správne orgánu na ďalšie konanie. Zároveň si žalobca v prípade úspechu uplatnil náhradu trov konania. Podľa jeho názoru krajský súd bez náležitého zdôvodnenia vykonal výklad zákonných pojmov nad rámec normatívneho textu a tým na ťarchu žalobcu znemožnil uplatňovanie jeho práv a ochranu jeho právom chránených záujmov voči žalovanému. Pojmy normatívneho textu zákona boli vykladané neodôvodnene extenzívne na ťarchu žalobcu, pričom krajský súd sa opieral o predkladané stanoviská a interné výkladové listiny súkromnoprávneho subjektu - prevádzkovateľa distribučnej sústavy.

Žalobca uviedol, že krajský súd opomenul skutočnosť, že zatiaľ čo obsah prevádzkového poriadku (tak ako ho predpokladá ustanovenie § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z.) je dokumentom schvaľovaným vo forme rozhodnutia regulačného orgánu, takzvané „usmernenie“ prevádzkovateľa distribučnej sústavy, hoci aj umiestnené na jeho webovej stránke, nemá žiadnu právnu relevanciu a záväznosť.

Žalobca tiež na podporu svojich tvrdení citoval závery prijaté v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 373/2015-33 z 25. novembra 2015, kde ústavný súd posudzoval obdobnú skutkovú vec.

Žalobca poukázal na to, že žalovaný na jednej strane rozporuje deň uvedenia zariadenia do prevádzky a pokladá zaň až deň podpisu protokolu o funkčnej skúške (t. j. po 1. júli 2012), avšak v iných dokumentoch vydaných samotným žalovaným už tento akceptuje a uvádza žalobcom tvrdený deň uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky (t. j. pred 1. júlom 2012). Ako príklad žalobca uviedol vydanie záruky pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, ktorú vydal žalovaný (resp.

jeho prvostupňový orgán) žalobcovi dňa 17. apríla 2013 pod č. 0413/2013/ZA, a v ktorej sa výslovne pod bodmi b) a j) uvádza, že počiatkový dátum výroby elektriny je 26. jún 2012 a tiež, že zariadenie bolo uvedené do prevádzky v júni 2012.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný a navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne v celom rozsahu potvrdil. Uviedol, že funkčná skúška predstavuje súhrn opatrení prevádzkovateľa distribučnej sústavy, ktorými preskúma, či zariadenie výrobcu elektriny spĺňa technické podmienky na pripojenie do sústavy, pritom je nesporné, že je v právomoci prevádzkovateľa distribučnej sústavy určiť spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky. Spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky si prevádzkovateľ distribučnej sústavy určil vydaním a zverejnením usmernenia na svojom webovom sídle.

Z predmetného usmernenia vyplýva, že k vykonaniu funkčnej skúšky je okrem preskúmania zariadenia z technického hľadiska potrebné aj preskúmanie predložených dokladov (schválený realizačný projekt stavby, zmluva o pripojení, zmluva o dodávke a distribúcii, miestne prevádzkové predpisy pre elektrárne). Tieto skutočnosti boli jednotlivým regulovaným subjektom - výrobcom elektriny známe, vzhľadom na to, že uvedené dokumenty museli spoločnosti Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s. predložiť. Každý regulovaný subjekt, a teda každý výrobca elektriny, bol na webovom sídle prevádzkovateľa distribučnej sústavy oboznámený s podmienkami vykonania funkčnej skúšky, a tiež s podmienkami vydania protokolu o funkčnej skúške a s tým, kedy sa považuje funkčná skúška za vykonanú, t. j. kedy nadobúda platnosť protokol o vykonaní funkčnej skúšky. Skutočnosť, že v čase vykonania funkčnej skúšky nebol prijatý u prevádzkovateľa distribučnej sústavy (Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s.) prevádzkový poriadok obsahujúci úpravu funkčnej skúšky, ešte neznamená, že si tento spôsob a podmienky nemohol prevádzkovateľ určiť, a to práve prostredníctvom uverejnenia usmernenia na svojom webovom sídle, pričom jeho obsah by zodpovedal aj obsahu v prevádzkovom poriadku.

Podľa žalovaného súčasťou funkčnej skúšky nie je len vykonanie čiastkových kontrol na technické parametre zariadení na výrobu elektriny v teréne a ich faktické odskúšanie, ale aj preskúmanie príslušnej dokumentácie technického charakteru a jej súladu napr. s technickými parametrami v rámci jednotlivých čiastkových skúšok. Proces završenia funkčnej skúšky sa skončí momentom podpísania protokolu o funkčnej skúške (bod 13 protokolu), ktorý podpíše zodpovedná osoba prevádzkovateľa distribučnej sústavy po kontrole technických dokladov a kontrole, že samotné výstupné čiastkové kontroly a doklady predložené žiadateľom sú vo vzájomnom súlade a sú bezchybné. Až týmto kontrolným overením je funkčná skúška vykonaná. Žalobca podľa názoru žalovaného nesprávne aplikuje výklad § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z., ktorým rozlišuje vykonanie funkčnej skúšky ako technického úkonu a vystavenie dokladu o jej vykonaní ako administratívneho úkonu. Samotný doklad o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky, t. j. protokol o funkčnej skúške musí byť vydaný do 10 dní od jej vykonania. Nie je možné preto stotožniť sa s názorom, že dátum uvedený v bode 13 protokolu o funkčnej skúške určuje dátum vydania dokladu o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky ako listinného dôkazu o jej vykonaní.

Záverečný podpis zodpovednej osoby v protokole nie je možné považovať len za formálnu kontrolu vykonania funkčnej skúšky, ale za úkon, ktorý vyžaduje prevádzkovateľ distribučnej sústavy a ktorým sa osvedčuje kontrola správnosti a súladu aj predchádzajúcich úkonov a bez ktorého by vykonané úkony nenadobudli právne účinky. Až po tejto kontrole je funkčná skúška považovaná za vykonanú. Žalovaný poukázal na to, že každý výrobca vedel (z dôvodu osvedčovania celého priebehu funkčnej skúšky a jej jednotlivých častí na jednom a tom istom predpísanom tlačive protokolu), že až týmto podpisom je funkčná skúška ukončená, keďže táto informácia sa nachádza priamo na predpísanom tlačive protokolu o funkčnej skúške.

Samotná skúška pozostáva nielen z technickej časti, ale aj administratívnej časti, pričom administratívna časť preveruje splnenie technických podmienok. Nie je možné požadovať od prevádzkovateľa distribučnej sústavy, aby priamo na mieste samom, bez komplexného posúdenia veci aj z pohľadu ďalších listinných dokumentov, resp. výsledkov vykonania čiastkových kontrol, uzavrel funkčnú skúšku

ako vykonanú, prípadne vykonanú úspešne poslednou čiastkovou kontrolou v teréne podľa bodu 12. Môže nastať i taká situácia, že v rámci poslednej kontroly by sa preukázalo, že napr. niektorý čiastkový výsledok kontroly by bol nesprávny, resp. neboli by dodané ďalšie podklady pre úspešné pripojenie zariadenia do distribučnej sústavy zo strany žiadateľa, prípadne by sa tieto ukázali ako nepravdivé alebo nesprávne vo vzťahu k už vykonaným testom alebo meraniam.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť, rozhodnutie žalovaného č. 06/32860/15/RR z 11. mája 2015 zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Predmetom preskúmania v prejednávanej veci bolo rozhodnutia žalovaného, ktorým pre žalobcu ako regulovaný subjekt schválil pre rok 2012 pevnú cenu elektriny pre stanovenie doplatku vo výške 119,11 €/MWh vyrobenej zo slnečnej energie v zariadení výrobcu elektriny FtE Prievidza 2758.

Podľa § 11 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 225/2011 Z. z. cena elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie v zariadení výrobcu elektriny uvedeného do prevádzky od 1. januára 2012 do 30. júna 2012 sa určuje priamym určením pevnej ceny v eurách na megawatthodinu takto: zo slnečnej energie s celkovým inštalovaným výkonom zariadenia výrobcu elektriny do 100 kW, ktoré je umiestnené na strešnej konštrukcii alebo obvodovom plášti jednej budovy spojenej so zemou pevným základom: 194,54 eura/MWh.

Podľa § 11a ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 225/2011 Z.z. cena elektriny vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie v zariadení výrobcu elektriny uvedeného do prevádzky od 1. júla 2012 do 31. decembra 2012 sa určuje priamym určením pevnej ceny v eurách na megawatthodinu takto: zo slnečnej energie s celkovým inštalovaným výkonom zariadenia výrobcu elektriny do 100 kW, ktoré je umiestnené na strešnej konštrukcii alebo obvodovom plášti jednej budovy spojenej so zemou pevným základom: 119,11 eura/MWh.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že výška ceny elektriny pre stanovenie doplatku sa líšila v závislosti od času, kedy bolo zariadenie výrobcu elektriny uvedené do prevádzky. Konkrétne v prejednávanej veci bolo rozhodujúce, či zariadenie výrobcu elektriny bolo uvedené do prevádzky do 30. júna 2012 alebo od 1. júla 2012.

Podľa § 2 ods. 3 písm. e) zákona č. 309/2009 Z. z. na účely tohto zákona sa všeobecne rozumie časom uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky dátum, kedy bolo na základe kolaudačného rozhodnutia povolené užívanie zariadenia výrobcu elektriny alebo kedy bola úspešne vykonaná funkčná skúška pripojenia zariadenia výrobcu elektriny do sústavy (ďalej len "funkčná skúška") podľa toho, ktorý dátum nastane neskôr.

Podľa § 5 ods. 14 zákona č. 309/2009 Z. z. prevádzkovateľ distribučnej sústavy, do ktorého sústavy má byť zariadenie výrobcu elektriny pripojené, je povinný vykonať funkčnú skúšku do 30 dní odo dňa

doručenia žiadosti výrobcu elektriny. Ak zariadenie výrobcu elektriny spĺňa technické podmienky na pripojenie do sústavy, prevádzkovateľ distribučnej sústavy vydá výrobcovi elektriny doklad o úspešnom vykonaní funkčnej skúšky do 10 dní odo dňa jej vykonania. Funkčná skúška sa nevyžaduje, ak zariadenie výrobcu elektriny nebude pripojené do sústavy. Spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky určí prevádzkový poriadok prevádzkovateľa distribučnej sústavy.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 psím. b) bod 2. zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2012 Z. z.“) úrad vykonáva vecnú reguláciu podľa § 13, 15 a 23.

Podľa ustanovenia § 13 ods. 2 psím. a) zákona č. 250/2012 Z. z. vecnou reguláciou je aj rozhodovanie o schválení prevádzkového poriadku prevádzkovateľa sústavy, organizátora krátkodobého trhu s elektrinou, prevádzkovateľa siete alebo prevádzkovateľa zásobníka.

V prejednávanej veci bolo potrebné ustáliť, kedy bola úspešne vykonaná funkčná skúška zariadenia výrobcu elektriny, pretože tento dátum bol považovaný za dátum uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky.

V odôvodnení preskúmaného rozhodnutia žalovaný uviedol, že dňom úspešného vykonania funkčnej skúšky je dátum podpísania protokolu o vykonaní funkčnej skúšky (2. júla 2012), a nie samotný fyzický výkon vykonania funkčnej skúšky.

V preskúmanej veci krajský súd, stotožniac sa s právnym názorom žalovaného, žalobu žalobcu zamietol. Dospel k záveru, že súčasťou funkčnej skúšky nebolo len vykonanie čiastkových kontrol zameraných na technické parametre zariadení na výrobu elektriny v teréne, ale aj preskúmanie listinných dôkazov technického charakteru. Pokiaľ išlo o skutočnosť, že v čase vykonania funkčnej skúšky u žalobcu prevádzkový poriadok neupravoval spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky, krajský súd uviedol, že spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky si mohol prevádzkovateľ určiť aj usmernením pre vykonanie funkčnej skúšky, ktoré bolo zverejnené na webovej stránke prevádzkovateľa.

Na tomto mieste považuje najvyšší súd za potrebné uviesť, že najvyšší súd už v minulosti rozhodoval v obdobných veciach - týkajúcich sa schválenia pevnej ceny elektriny vyrobenej zo slnečnej energie, pričom sporné otázky, ktoré sú určujúce aj pre prejednanú vec, posudzoval rôzne. V záujme zachovania právnej istoty je preto potrebné poukázať na závery vyplývajúce z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 373/2015 z 25. novembra 2015, v ktorom ústavný súd v obdobnej veci poukázal na nezákonný postup distribútora siete, ktorý „podmienky a spôsob vykonania funkčnej skúšky nestanovil explicitne vo svojom prevádzkovom poriadku v záujme právnej istoty neurčitého počtu prevádzkovateľov zariadení na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov pre účely ich jednotnej aplikácie vo všetkých obdobných prípadoch. (...) Najvyšší súd týmto svojím postupom, ktorým následky nezákonného postupu distribútora siete a v konečnom dôsledku aj nezákonného postupu úradu pre reguláciu, ktorý schválil prevádzkový poriadok SSE - Distribúcia aj napriek tomu, že neobsahoval zákonom požadovanú úpravu podmienok a spôsobu vykonania funkčnej skúšky a ktorý konal navyše v danej veci aj ako správny orgán v prvom stupni, absolútne bezprecedentne preniesol na plecia výrobcov el. energie z obnoviteľných zdrojov znášanie rizika nejednotnej aplikácie a výkladu dotknutých zákonných ustanovení ad hoc, majúcich však vplyv na ich osobnú a majetkovú sféru.“

Taktiež v náleze sp. zn. II. ÚS 274/2015 zo 16. decembra 2015 ústavný súd v obdobnej veci za podstatný moment vo vzťahu k spornej otázke určenia dátumu ukončenia funkčnej skúšky označil skutočnosť, že prevádzkovateľ distribučnej sústavy v čase vykonávania funkčnej skúšky v rozpore s ustanovením § 5 ods. 14 poslednej vety zákona č. 309/2009 Z. z. nemal vo svojom prevádzkovom poriadku zakotvený spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky. V uvedenom náleze ústavný súd poukázal na to, že pri hľadaní ústavne konformného výkladu spornej právnej otázky v podstate vychádzal z právneho názoru obdobného s právnym názorom najvyššieho súdu vyjadreným v rozhodnutí sp. zn. 4Sžf/5/2014 z 1. apríla 2014, „podľa ktorého treba ustanovenie § 5 ods. 14 poslednej

vety zákona č. 309/2009 Z. z. považovať za ustanovenie zmocňujúceho charakteru. Hoci nejde o zmocňujúce ustanovenie v pravom (legislatívnom) zmysle slova, keďže prevádzkovateľ nie je orgánom verejnej správy, a preto nie je oprávnený vydávať všeobecne záväzné právne predpisy, má toto ustanovenie vzhľadom na jeho znenie prikazujúcu (obligatórnu) povahu, lebo z neho vyplýva povinnosť prevádzkovateľa distribučnej siete zakotviť spôsob a podmienky vykonania funkčnej skúšky do svojho prevádzkového poriadku.

Prevádzkovateľ je obchodnou spoločnosťou zapísanou v obchodnom registri, a je preto v zásade subjektom súkromného práva. Jeho prevádzkový poriadok by v podstate bolo možné považovať za vnútorný (interný) firemný predpis. Takáto charakteristika právnej povahy prevádzkového poriadku prevádzkovateľa regionálnej distribučnej siete by však nebola úplná, pretože z dôvodu verejného záujmu (daného významom a váhou fungovania distribučnej siete) podlieha prevádzkový poriadok prevádzkovateľa regionálnej distribučnej siete schváleniu úradu v rámci správneho konania. Vo svojich dôsledkoch to znamená, že postup a rozhodovanie prevádzkovateľa regionálnej distribučnej siete pri vykonávaní funkčnej skúšky zariadenia výrobcu elektriny a pri prijímaní záverov z nej sa javí určitý verejno-právny charakter.

Na základe dosiaľ uvedeného možno usúdiť, že verejno-právna povaha funkčnej skúšky je daná zakotvením jej podmienok a spôsobu jej vykonania v prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa regionálnej distribučnej siete, ktorý podlieha schváleniu úradu v správnom konaní. Bez splnenia príkazu vyplývajúceho z ustanovenia § 5 ods. 14 poslednej vety zákona č. 309/2009 Z. z. možno funkčnú skúšku, ktorú vykonal pre sťažovateľku prevádzkovateľ, považovať iba za súkromno-právnu - činnosť.

Z dosiaľ uvedeného by na prvý pohľad mohol vyplývať záver zhodný so záverom senátu „4S“ najvyššieho súdu, podľa ktorého bez podrobnej úpravy podmienok funkčnej skúšky s ustálením rozhodujúcich pojmov v prevádzkovom poriadku (a bez jeho schválenia úradom) je vyhodnotenie určenia časového momentu uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky predčasné. Takýto záver by však nebolo možné považovať za ústavne konformný, pretože by znamenal vlastne nemožnosť vykonania funkčnej skúšky dotedy, kým spôsob a podmienky jej vykonania nebudú zakotvené v prevádzkovom poriadku schválenom úradom. Takýto záver by vo svojich dôsledkoch viedol vlastne k odňatiu spravodlivosti (denegatio iustitiae) na úkor sťažovateľky prinajmenšom na určitú dobu, a to tým, že sťažovateľka by nemohla byť začlenená do regionálnej distribučnej siete a nemohla by ani dostávať doplatok k pevnej cene elektriny.

Za daného stavu bolo povinnosťou úradu v rámci správneho konania posúdiť rozhodujúcu otázku z verejno-právneho pohľadu, a to vrátane preskúmania postupu prevádzkovateľa v súvislosti so spôsobom a podmienkami vykonania funkčnej skúšky. To znamená, že úrad by mal popri obvyklom skúmaní v danom type konania skúmať navyše aj správnosť a opodstatnenosť spôsobu a podmienok vykonania funkčnej skúšky, teda to, čo by inak skúmal pri schvaľovaní prevádzkového poriadku obsahujúceho požiadavky vyplývajúce z ustanovenia § 5 ods. 14 poslednej vety zákona č. 309/2009 Z. z.“

S poukazom na uvedené právne názory Ústavného súdu SR neostáva Najvyššiemu súdu SR nič iné, len uviesť, že aj v prejednávanej veci je nepochybné, že určenie dátumu úspešného vykonania funkčnej skúšky ako neopomenuteľnej podmienky pre stanovenie času uvedenia zariadenia výrobcu elektriny do prevádzky sa viaže na splnenie technických podmienok. Neurčitý pojem „splnenie technických podmienok“ mal prevádzkovateľ distribučnej sústavy objasniť prostredníctvom svojho prevádzkového poriadku, ktorý má na rozdiel od súkromnoprávneho charakteru protokolu (resp. usmernenia zverejneného na webovej stránke) verejnoprávny charakter. Preto ani spôsob ani podmienky vykonania funkčnej skúšky nie je možné podradiť pod zmluvné súkromnoprávne vzťahy, ale ide o osobitné právne vzťahy, nad ktorými vykonáva svoju právomoc žalovaný správny orgán prostredníctvom splnomocňovacieho ustanovenia § 13 ods. 2 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z.

Z uvedených dôvodov bolo potrebné napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 vety prvej OSP zmeniť a zrušiť rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátiť na ďalšie konanie s tým, že žalovaný

sa s námietkami žalobcu vysporiada spôsobom, ktorý bude v súlade s právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v jeho nálezoch citovaných v tomto rozhodnutí.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení § 224 ods. 1, s 246c ods. 1 a s § 151 ods. 1 OSP tak, že žalobcovi ich náhradu priznal, pretože bol v tomto konaní úspešný.

Trovy právneho zastúpenia žalobcu tvorí tarifná odmena vypočítaná (a určená v súlade písomným s vyčíslením trov konania, podaným najvyššiemu súdu 18.06.2018) podľa § 11 ods. 4, § 15, § 17 ods. 1 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov Priznaná suma 1.582,07 Eur pozostáva z odmeny za šesť úkonov právnej služby (13.07.2015 prevzatie a príprava právneho zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom - 139,83 Eur, 14.07.2015 písomné podanie na súd týkajúce sa veci samej (žaloba) - 139,83 Eur, 01.12.2015 účasť na pojednávaní krajského súdu - 139,83 Eur, 17.02.2016 rokovanie s klientom vo veci, porada pred podaním odvolania - 143 Eur, 22.02.2016 písomné podanie na súd týkajúce sa veci samej (odvolanie) - 143 Eur, 13.06.2018 účasť na verejnom vyhlásení rozsudku - 76,75 Eur, režijný paušál 3 x 8,39 Eur, 2 x 8,58 Eur, 1 x 9,21 Eur), náhrady cestovného za vykonané cesty zo sídla právneho zástupcu žalobcu do sídla krajského súdu a najvyššieho súdu (01.12.2015 Banská Bystrica - Trenčín a späť, 13.06.2018 Banská Bystrica - Bratislava a späť) spolu vo výške 191,31 Eur, vrátane náhrady za stratu času pri vykonaných cestách spolu vo výške 293,30 Eur a 20 % DPH v sume 263,68 Eur. Žalobcovi bola taktiež priznaná náhrada trov konania za zaplatené súdne poplatky vo výške 140 Eur, konkrétne 70 Eur za žalobu a 70 Eur za podané odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.